

[Poul Møller.]

netop, at der med visse mellemrum finder regeringsskifte sted, så at friske kræfter kommer til, når de gamle er kørt træet, og meget tyder på, at regeringen er kørt træet. Det indre sammenhold mellem de to partier, hvoraf det ene ved, at det ustandselig skal betale samarbejdets pris, er ikke længere så godt, som det tidligere har været. I ethvert hjem kan det ske, at der er røg i køkkenet, men den skal nødig sive ind hos naboerne eller ose i hele ejendommen; så går det fælt ud over renommeet.

Statsministerens udenrigspolitiske betragtninger var jo ret intetsigende. Der havde ellers været grund nok til at komme ind på udviklingen inden for den vestlige alliance, vi er medlem af, en udvikling, som er særdeles faretruende. Jeg har nok lagt mærke til vendingen i talen om, at regeringen tillægger det vestlige sammenhold afgørende betydning. Men det giver jo ikke i sig selv nogen belysning af dette sammenholds problemer. Det er desværre en kendsgerning, at den senere tids begivenheder har slidt hårdt på sammenholdet i den vestlige verden. Præsident Kennedys politik — der så åbenbart har til hensigt, hvad vi alle hilser med glæde, at bryde isen mellem øst og vest — føres hen over hovedet på USAs allierede. Vi så ved Cubakonflikten, hvor liden vægt præsident Kennedy lagde på at underrette de allierede, der kunne være blevet ramt af den amerikanske politik, som heldigvis kronedes med held til gavn for verdensfreden. Men siden synes USA ikke at have forandret sin holdning til Vesteuropas stater. Ganske vist medvirkede Storbritannien til den aftale om prøvesprængninger, som Danmark jo med let sind naturligvis kunne tilslutte sig, men hvor langt og hvor længe England vil blive underrettet, er vel i dag et spørgsmål.

Vi forstår alle, hvor vanskeligt det kan være at fastholde det atlantiske sammenhold på et tidspunkt, da den franske præsident i så mange spørgsmål distancerer sig fra den angelsaksiske politik; men vi bør ikke overse, at hvis dette forhold fører med sig, at tilnærmelsen mellem verdens to største og mægtigste stater sker uden tilslutning fra og uden forudgående drøftelse med Vesteuropas kontinentale lande, vil alliancen gå sin opløsning i møde, og, hvad

værre er, frygten vil vokse for, at vi en skønne dag står over for et kompromis, som er utilfredsstillende for de lande, der skal leve dér, skal eksistere i det vestlige Europa.

Denne frygt præger ikke alene fransk politik, den præger som vi ved, også de vesttyske politikere, og den kan spores langt ind i engelske politikeres rækker. For en samling i Vesteuropa kan denne uddybning af skellene imellem på den ene side de angelsaksiske lande og på den anden Frankrig og Vesttyskland blive uhyre skæbnesvanger. En løsning af markedsproblemerne afhænger jo også til syvende og sidst mere af enighed om vestens atomforsvar, af enighed om holdningen over for Sovjetunionen og østblokken end af enighed om udformningen af økonomiske bestemmelser såsom toldafvikling, landbrugsordninger og lignende.

Vi er ikke et stort land, men vor udenrigspolitik må være opmærksom på disse forhold, og ønsker vi at tilvejebringe forudsætninger for, at forhandlinger mellem Europas lande om et fælles marked snarest muligt kan genoptages, så må en meget betydelig del af vor udenrigspolitiske evne koncentrere sig om at yde bidrag til at fjerne disse modsætningsforhold inden for alliancen, og det bør være en selvfølgelig linje for dansk udenrigspolitik, at forhold, der vedrører vor og Europas fremtid, ikke afgøres uden forudgående samtaler med de europæiske lande, der påvirkedes af de øst-vestlige forhandlinger. Hvis ikke noget sådant tilstræbes af al den magt, vi evner, så risikerer vi, at den fransk-tyske alliance i Europas hjerte udbygges og gør sig helt uafhængig af de løsninger, som Sovjet og USA med eventuel britisk støtte kan enes om, og dette vil efter vort skøn være en ulykke også for vort land, dels fordi det på længere sigt vil fjerne muligheden for et fælles marked, dels fordi det ikke vil skabe den afspænding, som er formålet med en tilnærmelse mellem USA og USSR, og endelig fordi det under ændrede økonomiske betingelser ved en forbedring af forholdet mellem Sovjetunionen og Kina kan give Rusland nye muligheder for væsentlige fremskridt i Europa.

Med den allerstørste velvilje ser jeg på den højtærede udenrigsministers indsats til afklaring af forholdene omkring Syd-